

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı
Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü

Sayı : 49327596-120.04[GVK.ÖZ.2016.34] - 181943 09.11.2017

Konu : Sendika avukatının borçlu taraftan aldığı vekalet ücretinin belgelendirilmesi hk.

İlgi : 01.06.2016 tarih ve 17313 evrak kayıtlı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... sendikasının avukatı olduğunuzu, sözleşme kapsamında sendika üyesi işçilerin iş akitlerinin sona ermesi nedeniyle doğan hak ve alacaklarının dava ve icra takiplerinin tarafınızca yapıldığı, sonuçlanan dava ve icra takipleri ile ilgili takip konusu yapılan işçi alacaklarının (masraf ve borçludan tahsil edilen avukatlık ücretleri dahil) banka hesabınıza yatırıldığı, işçilerden herhangi bir avukatlık ücreti alınmadığı, borçlu (karşı taraf) dan tahsil edilen avukatlık ücreti için serbest meslek makbuzu düzenlediğiniz belirtilerek, banka hesabınıza yatırılan işçi alacaklarının işçilere ödenmesi sırasında ayrıca avukatlık ücreti kesilip kesilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

61 inci maddesinde; "*Ücret işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez."

65 inci maddesinde; *"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."*

hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, nakden veya hesaben yaptığı ödemelerden tevkifat yapmak zorunda olanlar sayılmış olup, aynı maddenin 2/(b) bendinde ise yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden %20 oranında tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 236 ıncı maddesinde; *" Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir."* hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164 ile 166 ncı maddelerinde, avukatlık ücreti tanımlanmakta ve kaynakları itibariyle, sözleşmeye bağlı iş sahibinden sağlanan vekalet ücreti ile dava sonucunda kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenen vekalet ücreti olmak üzere iki ayrı vekalet ücretinden söz edilmektedir.

Özelge talep formu ve ekinde yer alan belgelerin incelenmesinden, adı geçen sendikaya vekalet akdi kapsamında hizmet verdiğiniz, sendika ve üyeleri ile ilgili dava ve icra takipleri nedeniyle sendika ve işçilerden hiçbir şekilde avukatlık ücreti almayacağınız, sendikanın umumi vekaletnamesine dayanılarak ancak tevdi olunan davaları açacağınız veya sendika aleyhine açılmış bulunan davaları yürüteceğiniz, yapılacak ödemeler karşılığı serbest meslek makbuzu düzenleyeceğiniz anlaşılmıştır.

Dava sonunda mahkeme ilamına göre veya icra takibi sonucu verilen kararla avukatlık tarifesine dayanılarak karşı tarafa yüklenilecek vekalet ücretinin serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca sorumlularca % 20 nispetinde gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; tarafınıza yapılan vekalet ücreti ödemeleri için ödemeyi yapan adına serbest meslek makbuzu düzenlemeniz gerekmektedir.

Diğer taraftan, davalarını takip ettiğiniz işçilerden tarafınızca her hangi bir ücret alınmaması durumunda gelir vergisi yönünden serbest meslek makbuzu düzenlenmesi söz konusu olmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.